

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosc da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosc je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbste nedželste łopjeno

W Budyschinje

16. dezembra 1934

Baugen

3. nedžela adventa.

Matth. 13, 16. a 17.

Jesufowe pšchirunanie wo štworakej roli je se srudneho nashonjenja prajene, so je prawje mało tnych, kiž so dobrej role runaja, mało tajkich, wo kotrychž placzi, so kłyšchane kłowo sakhowaju w pětnej a dobrej wutrobje a pšchinješu płodny w ščerpliwošći. Jesuf je podarmo pšchischoł, hdžež jeho nješkłšcha ani njewidža, šhto wón je. Tak je tehdy było, hdžž Jesuf kam wučěšče. Jeho kónž na kłšizju to na najsrudnišcho dopokasuje. Ale tež, hdžež krajne zyrkwje mamny wot lěstotkow, pšchi tym woštanje, so je mało pošlucharjow.

Tuž dyrbi so pšchi kwojeczenju kwojateho adventa wo to wojowacž, tnych ja wěru dobněč, kotsiž hacžrunjež do zyrkwje kłušcheja, Jesufowe kłowo njelubuja, w Jesufu kwojeho knjeja njewidža. Kajke je to wěrjazym kwojate wopomnječe, so je Jesuf do kwoěta pšchischoł, Boži kyon i njebjek! Kajke je do luda schoł, lud móznje wučit, Bože kralestwo pšchpowjedat! Kajke je do Jerusalema sacžahnył, w templu wustupit, do kmjercze wojował!

Wěšće wón njeje wulkemu ludej, kiž prjedy na Jana, jeho prjedybžerja a potom na njeho pošlucharšče, tajke kłwalobne kłowa prajit, kaž tele: „Sbóžnej stej waschej woczi, so widžitej, a waschej wušchi, so kłyšchitej. Sawěrnje, ja praju wam, wjele profetow a prawnych je požadało, so bychu widžili, šhtož wny widžicze, a nješkju so widželi, a so bychu kłyšcheli, šhtož wny kłyšchicze, a nješkju so kłyšcheli“. To je tajkim prajene, kiž i wěru pošlucharju a w Jesufu Sbóžnika widžachu. Tež i nich pak je potom, hdžž Jesufowny kónž na kłšizju widžachu, niz jeno někotry, ale wulka mnohošć wotpadnyła. Šakle kwojatkli sažo tnyžazy so wobrocžachu.

W našchim čažku mjes nami kłšescžijanami, je mnoho

tnych, kotrymž so drje Jesufowe wučžby wo prawym žiwjenju něšcto hódne, ale kwoědženje wo jeho stanjenju njero- dža, tež Bože wottasjanje šańcž nimaja.

Dyrbimy so jara džiwacž, so ja 300 lět je kłšescžijanška wěra kraje romiškoho kłžorštwa dobněč móhka. Tam tola bě kłowo wo kłšizju póhanam kłupošć, Židam pohórščenje. Tuž je tehdy přědowanje mało mozy měło. Ale lubošć we kłšescžijanškich wožadach, póhanam widomna, měješče móž dobnwanja nad njewěrjazymi, šmnyymi wutrobami. Wjele je tež čžiniko, so so kłšescžijanšte pohrjebny póhanam lubja- chu. Pšchi póhanškim t rowu pšchewodzenju bychu jeno ža- koscžili. Kłšescžijenjo pšalmny spěwajo kwoje čžěka kłowachu. Šnyšny bychu ja dopokasmo njewěrn wobhladali. Tak je so móž noweje wěry widomnje šjewika. Tež šmužitoscž kłšescžij- janškich wojakow je kwoju pomhala, so so kłšescžijanštvo ja dobre špóšnali.

A my wěrjazy našeho čžaka, my šbóžni pošlucharjo Je- sufowi? Je našcha šbóžnosć w našchej lubošći a pšchi našich pšchewodženjach a na wojakach, kiž i kłšescžijanškoho do- ma pohadžaja, wšchitim widomna? Wot čžaka, so kłšescžij- jan Šindenburg Němšku wodžěšče, so jeno kónfirměrowanych do woška pšchijeli, na nich twarili, so maja se štaršchitškoho doma kwoěrnoscž, pošlucharšć, ponižnosć, šmužitoscž, boha- bojošć.

Jesuf je na lud tehdy štoržit, so ludowa wutroba je štwjerdnjena, a jich wušchi šle kłyšchitej, a jich woczi drěma- tej. Tak čžitamny Matth. 13, 15. Šswojich kwoěrných pšchwi- žowariow Jesuf šbóžnych kłwali, došelž jeho widža a jeho kłowo kłyšcha.

Wšched Jesufom je, šhtož na naš je, njedošpokne, hrěš- ne. Šsmny kwoětka a pomozy, hnady a pošbėhowanja potreb- ni. Naž dyrbi bolicž, so pšched jeho kłudom njewobštejny, haj njemožemy wobštacž. Šhto pak šamóže takle tule bo-

Iosć sahojsć kaž Jesuŝ se swojim słowom wo sbožnosći hrěšćnika, sħubjeneho čłowjeka? Hordosć je i najšlynišim sadžewkom. Hordy ŝo nohze žanemu žudej podcziknyć. Ponižni maja sbožnej woczi, so Jesuŝa ja swojeho knjesa maja. Kať mohl tež Jesuŝ našy Sbožnik być, hdyž njeje nam knjes a jako tajki potom sbožnik dusche? Jeho bojska poniznosć dyrbi wsħu hordosć psħewinnyć, dyrbi wutrobny smjehćizć a potom i měrom a se sbožnosću napjelnyć.

Tak chze Jesuŝ psħezo snowa do našy, do našich woŝadow, do žyłego luda sacžahnyć, so by swoje žohnowane knjeŝstwo měl a bychu tež wsħitke našche semjke wobstejnoscze a prawa kšħeicizianiske byle. Domy, woŝady, šhule, žyrkwje pod tutym knjesom ŝu lěpsche hacž pod žanym druhim knjesom.

Ša hodowny ŝwjedžen.

To je tón džen, hdyž sešhadžala
Je Boža lubosć čłowjekam;
Dar najwjetschi je wobradžala
Wsħem wbohim šħudym hrěšćnikam:
Toh' Esyna, šłonzu njebjeske,
Kiž šłonzu wsħitkich šłonzow je!

Daj rosħwětlicž ŝo kóžda duscha
Wot šwětka Božej' miłosće!
Pucž wěry džimy, kaž ŝo šłuscha,
We šħutkach šwěrnej' lubosće!
Nam sacžer tutoh' šwětka móž,
Tnyh hrěchow šmjercze šħašħnu nóž!

W tutym šwětke Božim pytnu,
To šwětke wěcnej' sbožnosće,
Hdyž šłonzu, měžaz, hwěšdy šħlědnu
— Esnadž bórny wsħo tu šahinje! —
Mi tutoh' šwětka šwěczenje,
Esħnyš wsħitko, — moje njebo je!

Njech ŝo psħez bóle jašnje šwěczi
To šwětke wěry, lubosće,
Nam wutrobu a duschu šwjeczi
Duch Božej' wěcnej' jašnosće! —
Šħtóz chze to šwětke wužiwacž,
Tón njedyrbi wjaz w hrěchach špacž.

Pój, Jesu, hodow šłonzu krašne.
Mje hrěj se swojej lubosću.
W Tebi mam to šwětke jašne,
Tu prawu radošć hodownu!
Kať ja tu w šwětke šħodžicž mam,
To wucž mje, šwětke hodow, šam.

J. W.

Šserbja psħed wjednikom Šhitlerom w Nürnbeargu!

(Pofracžowanje.)

Š džakom je wjach; šndžech ŝo do kucžika a dach šej šłodžecž wokolenćku šħucheho šħlěba, kotruž mějach wot wčžera wjecžora w šaku a te krušħwy.

„Njebysħcze so mnu do hrodu horje dóšħla? Ja rad šama njeńdu“, mje žónska prošħesħe. Šacžrunje mi to lube njebě, tola psħisħwolicž; prošħach pať, so přjedny hišħcze šebi krašne woľna wobħladam. Tuž wona na mnje čaťasħe. Wóškom wyšħolicž woľnow je šady woľtarja i molowanej šħklenzu. Wone ŝu šobu te najrjenšħe w žyłej Němskej. 1479 bu přenje woľno žyrkwi daržene wot dweju knjesow, Šebald a Pětra Rietera. Wobaj tam klecžitaj, dospoľnje wo-

brónjenej psħed Mariju jako njebjeskej kralowu. Tež wsħelate druge šcženy se stareho testamenta ŝu na nim widžecž. Druge woľno, 1480 daržene wot šwójby Šaller, da widžecž. Šħrħstuwowe cžerpjenje; 3. woľno wot farmarja Pětra Šnorra 1476 daržene, wopšħija legendu šwj. Lorenza, Šħcžěpana, Šeinriħa a Kunigundy Šsrjedž woľna je Šħrħstuwowe psħekrašjenje. Wsħe teho šmjercž a křonowanje Marije. 4. woľno, daržene wot kěžora Wjedriħa III. 1493, poľasuje wobrašy kěžora a kěžorki a legendu wo kěžoru Konstantinu a kěžorzny Šeleni. 5. woľno, i lěta 1490, bu k dopomnjecžu na šararja Konrada Kunhofera, kotruž 1452 semrě, wěnowane. Na nim ŝu šwjeczi a duchowni. 6. woľno, najkrašnišħe, bu 1487 wot šwójby Wolkamer daržene. Na nim widžimy rodžicželstwo Šħrħstuwowe a šwójbu daricžela. 7. woľno, 1480 wot šwójby Šħlűsselfelder daržene, poľasuje na hornjej šħašħej položny — mħny jako šymbol a psħewobroczenje šħlěba a wina. Delnja položna i 19. lěšħtotka, poľasuje Dürerownyh wucžomnikow a wopon šwójby daricžela. Na 8. woľnje je šaľoženje němšħeho kěžorstwa 1871.

To bě wjele cžaka hrubiko. Šdyž wrócžo psħińdžech, bě žónka wotěšħla. Wobħladach šebi hišħcze wsħelate na šcženje wižate wobrašy a tohorunja postawy tu a tam psħi šħolpacħ a wopony nadobnyh šwójbow Patrizier, kiž žyrkej i něcžim wobdarichu. Tak běch Boži dom psħešħla, kaž kopeńko přjódł pišħasħe. Wone šħonczi se šłowami 26. psħalma, 8: „Knježe, ja lubuju wobndlenja Twojeho doma, hdyž twoja cžesć byđli.“ Žako i žyrkwje wustupich, bě mi kaž bych i drugeho šwěta psħišħla.

1/4 hodžin bišħe; to mje dopomni, so šebi njeběch Boži dom šwonkach wobħladala. Dwe wyšħotej wěži wobknežitej daloko a šħerofo měšto. Wot delka šħtyrřozkatej, wuběžitej šħjedža kóžda do wóškomřozkateje a wutóncžitaj ŝo wyšħokóncžojtej; na kóždym wyšħokim kóncžku wěžny je špěwatny honacž. Bohacze, i drjewowymy wurešħkami debjene, šłowne durje du šħjedž njeju na wjecžornym boťu do žyrkwje. Wsħe duri je kaž wulka kulojta hwěšda; bohacze ŝu w njej rospróšħene wožobny i Biblije. Wsħe hwěšdy šħjedž wulkeju wěžow je maľa šħlěborna wěža. Tu ŝo w 12 hodžinach, hdyž bje, dućčka wotewrja a šwjeczi 12 japosħtoljo wustupja, du ni mo a ŝo i druhimi dućčkami šažo šħubja. Wobžarowach, so njemějach dalokowid šobu; i tutym bych šebi jich jutšje wobkędžbowala.

Dóńdžech něť do katolikeje žyrkwje; tuta je šažo se šħašħeho cžaka, tola pať tež bohacze debjena. Pobožni ludžo tu psħińdžechu, šwoje pacžerje wuspěwacž. Nočžnyh jim mylicž, tuž jenož jónkřocž woľoko džech.

Na to džech k Šakubowej žyrkwi; tuta je šažo se šħašħsteho cžaka. Dwe knjeni a jedyn knjes runje i dućčkow wustupichu a žyrkej šamkach.

„Tu drje je žyrkej šamknjena?“ ŝo woprašach.

„Šaj“, mi tón knjes wotmoľwi.

„Šħłoda“, i tutymy šłowami chžnyh wotěncž.

„Nó, ja wam wotewrju!“ i tutymy šłowami mje wón hižo do žyrkwje wjedžesħe.

(Pofracžowanje.)

Šserbšħe šemsħe — woŝadna šħromadžisħa w Drježdžanach

Na drugej njedželi šwj. adventa wotmě ŝo w Šħižnej žyrkwi 345. šerbsħa Boža šħužba. Šemsħe běchu, kaž to psħežo w adventškim cžaku bywa, derje wopytane. Š Lužicy bě psħišħwatať našy waženy wysħšħi šaracž Šarjeńť, na kotrehož

přichijěš Drježdžanszj Sserbja šo hižo do cžaša wješelichu. Předowanje wofschewjesche wšchě pobožne dusche a natwarjazy podložk předowanja. Šdže, hdy a kaš šo cžlowjeř přchihotowacž dnrbi, šo by jónu wěcžne žiwjenje dōstač, — kaž tež potw ja šchecžijanskich štaršich, wufublanje mlōdžiny nastupajo, pošašasche prawy šmēr dobreho šchescžijana. A Božemu blidu wjele přchistupichu. Zyrkwinske wobriady wobwēnowa nowošaženy khōr pod wjednistwom š. wuměškeho molerja Rowarja. Na tutej Božej šlužbje špominašche šo tež na šemrēte šobuštawy tudomneje wožadny.

Šo šemšchach šhromadžichu šo wšchitzny lubi šemšcherjo w „Janškim Dworje“ š wožadnej šhromadžisnje. Nowy zyrkwinski přchedšynda š. Rowar wupraji šwoje wješele na dobrym wopryče šhromadžiny a wšchitlich wutrobnje postrowi, wošebje š. wyšchicheho šararja a druhich hošči š domišny. Še narodnej hymnu šastupichmy do porjada šhromadžisny. Rnjes Rowar špomni na nowy zyrkwinski khōr, nowe špěwarške a šo wotmēnjazy kulturny wječor Drježdžanskich Sserbow. Šotom špominašche na šašlužbneho cžestneho přchedšydu tow. „Cžornobōh“, na druhich šemrētnych towarštwu a našeho lubeho šrajana R. Krawza, kiž džen do šerbškich šemšchow wot naž džešche. A cžejči šemrētnych přchitomni postanychu. Šeho rēcži přchisamēnychu šo wutrobite šłowa š. wyšchicheho šararja. Tu šhychachu wšchitzny něšchto š rjaneje Łužizny, wošebje, kaš doma kulturnje dželaju a kaš šrudnje to w našim nabožnym wuwicžu je. Nadžijomnje šu tež Drježdžanszj Sserbja dopōšnali, šo dnrbja Bibliški pučžnik, Pomhaj Bōh a našch jenicžki šerbški dženik podpšerowacž. Rēcžnik špomni tež na našch šerbški konzert a našeho šašlužbneho hudžbneho dir. Krawza. Š džainymi šłowami rēcžesche š. wyšchichi šarar tež wo našchim šemrētnym š. Přchizny, kotremuž ma šo wošada wjele džakowacž. Šo našchi knježa šararjo rady do Drježdžan přchindu, wušbēhny našch wažny hošč wošebje a radžešche, šo bychu tež Drježdžanszj Sserbjo nowe špěwarške škalali. Špěw „Našche Sserbstwo š procha štawa“ šo šanjehy.

Napōšledku bu nowe zyrkwinske přchedšydnštwu šestajene, kiž se 6 knjesow wobšejši. Wošadnych naležnoščow dla wuwit šo žiwa debata, na kotrejž šo wobdželichu š. Rowar, Šahrodnik, Hajdan, dir. Krawz a š. Šchošta. Šo by šo wšchoderje dorjadowalo, wēnowašche š. wyšchichi šarar někotre wujednaze poliwy a namjety, kiž šu nadžijomnje na dobru rolu padle. Šotom wrōčzejche šo našch woblubjenny předač š nowymi štaroščemi domoj do Łužizny. — Na šamym wječorū šariadowa šo tež šberka ša našeho 85lētneho šwērneho šrajana Šchiwarta, kiž wucžinjesche 13,50 hr. Š. Th. Š.

Wo Klufšchanškej zyrkwu.

Napišma.

Na d h l o w n y m w u k h o d o m : Tōn Rnjes šwar-
nuj twōj wonkhōd a nutškhōd (nēmški).

Na z y r k w i n y m w j e r č h u : Čžesč budž Bohu we
wōškōščži! (šerbški a nēmški).

W o k o l o w o k t a r j a : Šhryštuf je horjestawanje
a žiwjenje. Šchtož do njeho wēri, budže žiwy, runjež wumrje.
Šalleluja! (šerbški a nēmški).

W š a p a l n i : Bōh je našcha nadžija a šylnošč (nēm-
ški). Šedny twjerdy hrōd je našch Bōh šam (šerbški).

Wobrašy.

W e w o k t a r n i š c ž u š bošomaj wōktarja wōhla-
dašch wōtnjazaj wobrašaj, daraj š komeržneho rady Šermš-
dorfa-Kupjanškeho; rjany napōhlad š zyrkwineje šōdže abo

šlubje šem. Šewe wōfno přchedštaja Šesufowu šchčzenizu
w Jordanje, prawe: Šmaunškej wucžobnikaj špōšnajetaj
še šmjercže štanjeneho Rnjesa.

W š a p a l n i mamy šulojte molowane wōfno, kotrejž
přchedštaja šymbole Božeho wōtkafanja (šelič a woblatko),
wōbdataj š klošami a winowymi hašožkami, kotrejž šominaja
na Šesufowe šłowo (Šana 6, 35): Ša šym šhlēb žiwjenja;
šchtož še mni přchindže, njebudže šłōdny, a na Šesufowe šłō-
wo (Šana 15, 5): Ša šym winowy pjeňk, wy šcže hašofy.

Nimo teho wišatej w šapalni wobras Luthera, wōtza
našcheje ewangelišo-lutherškeje zyrkwje, a wobraš našcheje
předawšcheje Klufšchanškeje zyrkwje.

W a ž n e wobrašy w našchej zyrkwu pošašuje w o k t a r .
Na šadnjej kromje wōktaršeho blida, na kotrymž Boža mar-
tra šteji, wižišch pišany molowany wobras: Šesuf se šwo-
jimi wucžobnikami přchi pošlednje wječeri. Nad tutym
wobrašom wižišch š kamjenja wudnypany wobras: Šesufowe
šchizowanje, nad tutym: Šesufowe štanjenje se šmjercže, a
nad tutym pošledni šud.

Pomniki.

Šadny wōktarja a we wēžinej wōhžži šu někotre pomniki
ša něhdušchich ryczerjow (ryczeršublerjow) a jich mandželške;
we wōhžži wēže šwjetšcha š žnym do kamjenja wudnypany
wobrašom (wošebje šu to šawy šwōjby š Rošacžiz (von
Roštitz) nad Ličhanjom).

Na južnym boku zyrkwje pōdla šlētki je wulki kamjenšny
pomnik š wobrašom šłowy Šhryštofa Šjedricha hrabje še
Šersdorfa, kiž šo w šecze 1666 w Kupoji narodži. Rnjesojo
Šersdorfa a š Roštitz bēchu špatronojo zyrkwje.

Napřhedčžo šlētzy na šewjernym boku zyrkwje wišny drje-
wjany pomnik přchedštajazy ryczerja Šranza š Rošacžiz (von
Roštitz) nad Ličhanjom, š 1576, š jeho šwōjbnymi přchi-
wujnyymi šo modlo přched šchizowanym Šbōžnikom (po
wašchnyu tehdyšcheho cžaša šo ryczerjo rad dachu přched šchiz-
owanškej šupinu na Šolgacže molowacž).

W šapalni wōhladašch pomnik Klufšchanškeho šararja
Šana Bohuwēra Rūhna, rodž. w šecze 1706 w Budyšchinje,
šemrēteho w l. 1763 w Klufšchu. Wōn je 2. wudawš šerb-
škeje biblije wobštaral.

Na šerbchowej šteji šornowžowy pomnik ša wopory šwē-
toweje wōjny š wošady, na kotrymž 77 mjenow čžitašch.

Šaš tež napišma, wobrašy a kamjenje rēcža šwoju rēcž
a pohnuwaja wutrobu. Ršchizan, šarar.

Šež hodowny dar.

„Šeudettelsawške mišijonške towarštwu“ je pōšlalo ša-
pōčatš dezembra šlētadlo won na wulku šupu Nowa Šuineja,
na kotrejž mjes pōhanami škutkuje. Šo drje je přenje šlētadlo,
kotrejž nēmške ewangeliške mišijonške towarštwu do mišijon-
škeho džēla wošmje.

Šo je hodowny dar ša mišijonškich dželaczerjow, kiž tam
na dalokoj šupje škutkuj a šdobom ša tamne hody. Kaž žyła
daloka šupa šu tež mišijonarojo na šlētadlo pošajani. Šaš
dnrbimy šebi wobmyšlicž, a potom dopōšnajemy, šaški špostup
mišijonštwu š tutym ščžini. Šuta šupa šo namaka we Šulštim
ožeanje š polnožy Awštralškeje.

Šyrfej a štat.

Šodny šu blišto a hody čže šōždy šwječžič. Šuž šomhaj-
my, šo by to možno bylo! Šo by možno bylo, šo šo Šodny šōž-
demu w našchim šraju něšchto wobradži, šchtož jemu hodowne
wješele přchihotuje! Škladnoščow je došč a je wšchudžom!

Alle njewsmimy tuto hodowne pomhanje jenož swonkownje! Pšichotujmy snutskowne wješejenje, niz jenož wješeje na sachodnych swonkownych darach! My to samožemy, hdyž Hody druhim „Bože džeczo“, to, šhtož tuto słowo po słowje praji, pšichinježemy. To paj jenož móžemy, hdyž kami „Bože džeczo“, hodowneho Sbožnika, mamy. Hdyž jeho mamy, wěmy, šhto činicz, a činimy radži, šhtož mamy činicz. W tutym smyśle do hodowneho wobradženja! Njech šo tež po tutym snutskownym dopjelni, so lětka w našim ludu nihton bjes hodowneho dara. To budu žohnowane a tohodla sbožowne Hody!

Reforma šhule je tak daloko pšichotowana, so drje we haprleji pšichodneho lěta pšichowjedzi. Wona pšichinjež wyschelafe, šhtož je sa rozwicze luda a kraja wažne a šo tohodla do wufublanja luda saměstni.

Sa Schlesyſtu wošjewja wjedniſtwo S. J.: „Kóždemu Hitlerowemu hólzej budže, kaž hacž kem, tak dale škladnoſcž poſkicžena, šo po ſwojich zyrkwiniſkich pšichyſkuloſcžach a pšhecžach męcž!“ Runje tak raſnje šo wotpoſajuja poſpyty a mēnjenja, kotrež nekajke ſwiſki S. J. młodžiny pytaja ſ nē-
tajſimi woſebitymi nabožnymi poſpytami, tež ſ „Nēmſkej wēru“. — „Nēmſka wēra“ abo „Nēmſke wēryhibanje“ je to hibanje, kotrež dže Jeſuſa Chryſtuſa, ſchizowaneho a ſtanjeneho ludej wſačž a lud dowjeſcž nekajkemu pōhanſtwu, kotrež dže ſažožene hycž na pōhanſtu nabožinu Germanow. My mamy na tute wſchelafe mjena kēdžbowacž a šo hladacž, ſo je njeſamēnimy. Tuto germanſko-pōhanſke hibanje mje-
nuje šo ſwjetſcha „Deutsche Glaubensbewegung“. Tuto nima nicžo činicz ſ tamnym ſchēſcžijanſkim hibanjom w Nēmſkej, kotrež mjenujemy: „Nēmſzy ſchēſcžijenjo“, po nēmſku: „Deutsche Christen“.

W Mexiku traje wōtre roſhadžowanie mjes ſtatom a katolſkej zyrkwju dale. Tež protestantiſki Boži dom bēchu tam ſawrēli.

W Španiſkej njeje napjatoſcž mjes ſtatom a katolſkej zyrkwju nimo. Kaſ je tam bylo, ſpōnajeſch ſ toho, ſo je tam arzbiskop poſtajił komiſiju, kotraž ma wujaſnicž, kaſ ſu tam cži 39 duchowni wumrēli rjekowſzy martraſku ſmjercž

Wſchelafe ſ bliſta a ſalofa.

Pod hodowny ſhtom polož tež ſerbsku nabožnu knihu. Mamy wſchelafe rjane knižki ſa tuni pjenjes, w kotrychž šo nam jewja hluboſe ſchēſcžijanſke myſle ſažožene nuts do rjaneho powēdancžka. Na pšichklad doſtanjeſch w „Sserbſkich Nowinach“ mjes druhimi tež knižku: „Spokožene žedjenje“. Hižo tutōn krotki titul cži praji, ſo to kniha ſa Hody, kotrež nam tola pšichowēdaju wjeſeku powēſcž wo wulkim ſpoko-
jenym žedjenju cžlowjekow. A tutoho wulkeho žedjenja wō-
dnych jewi šo w młodushtu, wo kotrymž pšhedewſchēm powje-
dancžko rēcži. A wono bu ſpokoženy, jako wōn Jeſuſa Chry-
ſtuſa namaka. — Druhe tajke knihi ſu: „Wotrocžk“. Tute a druhe ſu tež ſ wobraſami wudebjene, kotrež wabja a po-
dawki roſjaſnjeja. Tuž dajcže ſebi tute a druhe knihi a knižki w „Sserbſkich Nowinach“ pšhedpoložicž a potom je položcže pod hodowny ſhtom ſ druhim lubym a pšichōdnym. Nuſne nam je, ſo šo wſchitzny ſaſtaramy ſ mozami ſchēſcžijan-
ſkeje nabožiny a wēry. Pšichod budže ſebi wjele wot naž
žadacž a nam wjele napołożi. A hdyž je hdyže ſkladnoſcž, šo

ſ tajkimi mozami wuhotowacž a ſebi tajke brōnje pšichoto-
wacž, je to pod hodownym ſhtomom, pod kotrymž tola klin-
cži a ſyncži wulka hodowna a dobycžerſka powjeſcž: „Wam
je šo dženkſa tōn Sbožnik narodžik, kotryž je Chryſtuſ tōn
Knjes.“

W mēſcže **Wue** w Rudnych horach wuhotuja rjanu ho-
downu wuſtajeſzu. Poſajuja na njej, šhtož rjaneho a kraſ-
neho ſ Božej nozy ſhotowichu naſchi Rudnohōrſzy. Ale niz
jenož to tam w Rudnych horach wōhladaſch. Nē, ſdobom tež,
šhtož na tutym polu druhe kraje Nēmſkeje doſonjachu, tak
Saſta, Schleſyſka, Bayerſka, Duriniſka atd. — Šhtōž je
pšhed nēſchto lētami w Budyſchinje wōhladał pētnu wuſta-
jeſzu Rudnohōriſkich, tōn tutu wēſcže njeſabudže a mōže ſebi
nēkał pšhedſtajicž, šhto lubeho a rjaneho mōžeſch tam w mē-
ſcže Wue lētka w adwencže wōhladač. Luboſcž, džakowna lu-
boſcž wjedže tola ruku tyč, kiž tajke žlobki, tajke poſtawy,
tajki hodowny wobrad hotuja. A kōždy mōže jim ſa to kuſt
džaka dacž a jim w jich huſto wulkej nuſy dale pomhacž, hdyž
nēſchto rudnohōrſke kupi.

Mammonizam njeje nicžo ſwjate, tež modleſke knihi
niz. Šhtož nam ſwjate knihi, to woni wužiwaja jako grat
pšichi ſwojim maſanym džeje, t. r. pšichi ſwojich njeſkutkach.
Pšchedawachu a pšchēſmynkowachu wopojazy jēd, kiž jeneho
ſ nich cžinjachu to hižo wot lēta 1928 ſem. So je šo jim tole
jebanſtwo telko lēt dołho radžiko, ma pšchicžinu w tym, ſo
tutōn jēd w židowſkich modleſkich knihach ſhowachu a tute
ſ hromadami woſebje do Ameriki ſczelechu. Ale to njeje
hiſcže wſcho! Nēkotre raſy šo poliziji poradži, jich ſobuwi-
nikow lepicž. Tutnych wōſtajichu woni w jich nuſy. W tutej
ſkōnzowaſchtaſy šo na pšch. dwejo ſamaj, njewjedžo ſebi dru-
heho wupucža. Tak maja tucži ſchtyrjo nētk we Winje ſaje-
cži njehanbicžiwu njeſhmanizy tež ſnicžene cžlowſke žiwjenja
na ſwēdomnju. Nēkotji ſ nich ſu ſwojim njeſkutkam tež
ſtali. — A to njebudža te jenicžte cžlowſke žiwjenja, kotrež
maja na ſwēdomnju. Cžlowjekojo, kiž tute ſakaſane jēdy, do
kotrychž n. pšch. tež opium ſluſcha, wužiwaja, kaža ſ kōždym
wužiwanjom tajkeho jēda — pomakku drje tola cžim doklad-
niſcho — ſwoju ſtrowotu a ſwoje žiwjenje.

Na pucž.

„... mēr na ſemi...! To je pšichowēdanie, lubjenje,
pšhecže. Šhto cžiniſch Ty, ſo by šo dopjelniło w Tebi, we
Twojim domje, w Twojej wjeſzy a wožadže, w Twojim
ludu? — Pytaj w Knjeſownych knihach a cžitaj: Sa 16. de-
zembra: 1. Kor. 12, 4: Wſchelaſoſcž a tola pšchēſjednoſcž. —
Sa 17. dez.: 1. Kor. 12, 5: Jedn Knjes a wſchelte ſlužby. —
Sa 18. dez.: 12, 6: Jedn Bōh a wſchelte mozy. — Sa 19.
dez.: 12, 7: Šhtōž wſchitkim ſpomožne, je najwyschſchi ſatoſ.
— Sa 20. dez.: 12, 8: Kōžda rēcž budž rēcž poſna Ducha! —
Sa 21. dez.: 12, 9: Kōždy ſkutk budž ſkutk ſ wēry! — Sa 22.
dez.: 12, 10: Kōžda ſlužba budž ſlužba poſkuloſcže! —
Sa 23. dez.: 12, 11: Tohodla wſchitkim pod wjedniſtwom Bo-
žeje wole!

Liſtowanie.

Kni. L.: Kaž ſcže widžała, dyrbjachmy tydjenja pšhe-
torhnyč. Tola dženkſa pokraccžujemy. — K. S.: Wutrobny
džak.
Redaktor.

Sa Hody (23. 12.): M. w B.